Wydanie A

Cena egzemplarza 3— zł

GŁOS POMORZA

PISMO CODZIENNE

WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA" • ADRES REDAKCJI: GRUDZIĄDZ, UL. MAŁOGROBLOWA NR. 2
TELEFONY: ADMINISTRACJA 1215, REDAKCJA 1319 DYREKTOR 1310 • DRUK: DRUKARNI POMORSKIEJ „WIEDZA" NR. 7 W. GRUDZIĄDZU

Rok 3 | 455 | Grudziądz, — piątek, dnia 17 stycznia 1947 r. | Nr. 13

Tych, którzy chcieliby płynąć pod prąd — prąd zmyje

Przyszłość narodu jest od niego samego przede wszystkim zależna. Niesłuszna jest teoria w nauce historii, że wielkie indywidualności tworzą dzieje. Dzieje tworzy masa ludzka, zespolona więzią poczucia wspólnej przynależności narodowej —wielkie indywidualności wyzwalają tylko dobre lub złe cechy narodowe, wyzwalają ukryte siły — kreślą w szczegółach drogę, po której naród już kroczy.

Dzieje wielkiej rewolucji francuskiej — to nie są dzieje indywidualnych sił Dantona, czy też Murata. Robespierra — oni tylko ustawili w szereg ludzką masę prącą na Bastylię, której arystokratyczny przywilej zamykał niespożyte i niewyzyskane siły „gminu". Wielka rewolucja październikowa— to nie jest rewolucja Lenina. On jest tylko jej przywódcą, który subtelnym umysłem zrozumiał i ujął w określone teoretyczne i taktyczno-strategiczne formy — tendencje od lat narastające w narodzie rosyjskim.

Hitler nie wpłynął źle na naród niemiecki, on tylko reprezentując w zaostrzonej formie niemieckiego „ducha", potrafił z przeciętnego Niemca wyzwolić wszystkie jego naturalne instynkty. Nie on stworzył rewolucję narodowo-socjalistyczną, on usłyszał tylko jej pierwsze pomruki i zręcznie zebrał to, co rozproszone i stworzył całą piekielną orkiestrę.

Polską, bezkrwawą rewolucję, nie zrodził również PKWN. W Manifeście Lipcowym zawarł nie tylko te myśli, ujął w słowa — te marzenia, które lud polski od dawna przenikały.

O cóż od lat walczyli reprezentanci myśli proletariackiej i ludowej? O reformę rolną, o nacjonalizację przemysłu, o kontrolę społeczną, o wyrugowanie z kraju monopolistycznego kapitału zagranicznego, o politykę zgody z wszystkimi sąsiadami.

PKWN ten program ujął w zwięzłą formę, dostosowaną do chwili historycznej. Rząd Tymczasowy, a następnie Rząd Jedności Narodowej program ten zaczął realizować.

Nie stała się ani jedna rzecz w Odrodzonej Polsce, która by nie znalazła odpowiednika w dawno już nurtujących w narodzie tendencjach. Różnice, które może istnieją, stworzyły zmienione warunki powojenne — gospodarcze, polityczne, społeczne, różnice, do których ludzie nie zawsze potrafili się automatycznie dostosować, ale do których, pojmując ich wagę i istotę — dostosowują się stale. Aby taki właśnie, a nie inny rozwój wypadków stwierdzić — wystarczy przypomnieć sobie ilu to postępowych demokratów w pierwszych dniach naszej trzeciej niepodległości — boczyło się na Rząd Tymczasowy, a ilu spośród nich walczy dziś ramię przy ramieniu wraz z całym obozem lewicowym. Wystarczy przypomnieć sobie, ilu to dzia-

(Dokończenie na stronie 3)

Jedyną i skuteczną odpowiedzią na zakusy niemieckie — to **zwycięstwo Bloku Demokratycznego** **3**

Odezwa
do ludności Województwa Pomorskiego

RODACY!

Pierwsze w odrodzonej Polsce wybory do Sejmu Ustawodawczego odbywają się na gruncie kolosalnych zmian i epokowych reform we wszystkich dziedzinach życia Narodu. Przejęcie wielkich fabryk i środków komunikacji przez Naród, przejęcie ziemi poniemieckiej i obszarniczej przez chłopów, wywalczenie i utrwalenie po wsze czasy granic państwa na Odrze i Nysie, oto bilans historycznych osiągnięć Demokratycznej Polski.

RODACY!

Województwo Pomorskie w wyniku 2-ch lat uporczywej pracy nad odbudową wysunęło się jako jedno z przodujących województw kraju. Rolnictwo, przemysł, rzemiosło i handel szybko leczą ciężkie rany zadane naszej gospodarce narodowej przez straszliwe lata wojny i okupacji. Nauka, sztuka i kultura polska są obecnie udziałem najszerszych mas. **Pomorze stało się województwem narodowo jednolitym, stało się twierdzą polskości na zachodzie.** Dyscyplina pracy, praworządność, umiłowanie porządku, oto cechy ludności pomorskiej, które stanowią zaporę dla antypolskiej działalności band i wstecznictwa.

RODACY!

Pamiętajcie, że **tylko Blok Demokratyczny** zapewni spokój i bezpieczeństwo w kraju, pewność życia i mienia, wolność słowa i myśli, **niczym nieskrępowaną wolność wyznania**, prawo do nauki; wszechstronne możliwości rozwojowe obywateli i państwa.

RODACY!

Dzień 19-go stycznia być musi dniem wielkiej manifestacji patriotycznej. Poprzez masowy udział w głosowaniu na listę Bloku Stronnictw Demokratycznych i Zw. Zawodowych, wykażemy całemu światu, **że każdy Polak, każda Polka murem stoją w obronie granic zachodnich, że Blok Demokratyczny reprezentuje opinię całego Narodu.**

W dniu 19-go stycznia wszyscy do urn wyborczych!

Każdy Polak-patriota głosuje na Nr 3

Niech żyje silna i szczęśliwa Polska Ludowa!

Dr Wiechno Wojciech
Przewodniczący Woj. Rady Narodowej

Wojciech Wojewoda
Wojewoda Pomorski

Prof. Dr Kolankowski Ludwik
Rektor Uniw. im. M. K. w Toruniu

Generał Dywizji Juszkiewicz Jan
Dowódca D. O. W. II. Bydgoszcz

Ks. Baranowski — Proboszcz parafii Miasteczko
Bąkowski Karol — Przew. Okr. Kom. Zw. Zaw.
Bosiakowa Romana — Okr. Zarząd Ligi Kobiet
Białkowski Fr. — Radca Izby Przemysłowo-Handlowej Rypin
Centkowski Henryk — Prezes Woj. Związku Samopomocy Chłopskiej
Ewiak — Prez. Zw. Naucz. Polsk. Bydgoszcz
Fiołka Wojciech — Wicepr. Okr. Izby Rzem.
Ks. Gałecki — Proboszcz parafii Szubin
Ks. Gajduś — Proboszcz parafii Nawra
Ks. Górski Franciszek — Prob. par. Białośliwie
Gajewski — Dyrektor Gimnazjum Chojnice
Pułk. Gutaker — Zastępca Dowódcy DOW. Nr II Bydgoszcz
Mgr Goździk Tadeusz — Prezes Okr. Związku Kupców
Horzyca Wilam — Dyrektor Teatru w Toruniu
Hozakowski Bronisław — Honorowy Konsul Francuski Toruń
Jaworski Michał — Dyrektor Gimn. Grudziądz
Jóźwiakowski Antoni — Prezes Pom. Związku Muzycznego
Prof. Jagielnicki — Prez. Zarządu Okr. Tow. Przyjaciół Żołnierza
Ks. Dr Jank — Dziekan toruński
Dr Jonscher Józef — Wicepr. Izby Lekarskiej
Mjr. Janikowski — Prezes Woj. Zarz. Zw. Uczestn. Walki o Niepodl. i Demokracje
Wicewojewoda Jakubowicz — Wojewódzki Zarząd Tow. Un. Rob.
Ks. Klimecki — Proboszcz parafii Nakło
Kowalewski — Prezes Okr. Izby Farmaceut.
Kalinowski — Związek Naucz. Pol. Sępólno
Kand Jan — Dyrektor Gimnazjum Koronowo
Kadukowski — Prezes Zw. Restaur. Toruń
Kotliński — Prezes Caritas Toruń
Klewenhagen — Prokurator i Przewodn. Ligi Morskiej Chojnice
Ks. prałat Kroczek — Prob. parafii Lulkowo
Ks. Kałuszek Antoni
Ks. Mechlin — Przewodn. Zw. b. Więźnów Polit. Nowe Miasto
Motylewski — Okręgowy Zarząd Inwalidów
Miazek Antoni — Dyrektor Gimn. Chełmża
Murawski — Dyrektor Gimn. Świecie
Mgr Madej Leon — Prezes Pom. Okr. Izby Farmac. Toruń
Ks. Pelz — Proboszcz parafii Barcin
Ks. Perski — Proboszcz parafii Szaradowo
Regiel Z. — — Zw. b. Więźniów Politycznych
Radłowski — Prezes Sądu Okr. Toruń
Rzymkowski — Prezes Zw. Drogistów Toruń
Ks. Szudniewicz — Dziekan Wielki Komórsk
Ks. Spychalski Heliodor — Prob. par. Jaksice
Ks. Kanonik Szwarc — Dziekan Sławsk Wielki
Ks. Szmidt — Proboszcz parafii Łabiszyn
Ks. Steinborn — Proboszcz parafii Chomentowo
Ks. Szulta — Wikariusz parafii Chełmża
Dr Skopowski Czesław — Kurator Okr. Szkol Pomorskiego
Szantyr — Wicepr. Zarz. Okr. Ligi Morskiej
Dr Socha J. — Polski Czerwony Krzyż Rypin
Cerkaski Zdzisław — Adwokat, Przew. Koła Pracown. Demokratów Inowrocław
Dr Świątecki — Naczelny lekarz Ub. Społ. w Bydgoszczy
Wiceprezydent Styczeń — OM TUR
Szatkowski — Zw. Cechów pow. wyrzyskiego
Inż. Rupiński — Naczelnik Gł. Warszt. Kol Bydgoszcz
Ks. Kanonik Tretkowski — Prob. par. Chełmża
Taraszkiewicz — Przewodn. Woj. Zarz. ZWM
Twardzicki — Prezydent miasta Bydgoszczy
Ks. Tomasik Jan — Proboszcz parafii Łąg
Rodziewicz Aleksander — Dyr. Teatru Pol. Bydgoszcz
Ks. Wierzchowiecki — Proboszcz parafii Słupy
Wojciechowski — Dyr. Gimn. Handl. Chojnice
Wojdak — Prezes Zw. Kupców Toruń
Zwierzyński — Prezes Sądu Okr. Chojnice
Wojkowski Bogdan — Pr. Zw. Kupców polsko-chrześc. Inowrocław
Żywiałowski — Delegat Zarz. Okręg. „Społem Bydgoszcz
Prof. Dr Namysłowski — Dziekan Uniwer. Kopernika Toruń
Orzechowski — Zw. Powstańców Wielkp. Nakło
Ks. Pinka — Proboszcz parafii Warlubie
Ks. Pękacki — Proboszcz parafii Kcynia
Ks. Rutecki Aleksander — Prob. par. Grębocin
Ks. Paluszyński Stanisław — Proboszcz parafii

Hotoria

Zarządzenie
o ściąganiu Daniny Narodowej w drodze egzekucji

Pełnomocnik Rządu do spraw Daniny Narodowej zawiadomił wszystkie kasy urzędów skarbowych i kasy gmin, że wobec upływu z dniem 15 stycznia 1947 r. terminu wpłat na Daninę Narodową, w wypadkach zgłaszania się obywateli po tym terminie w celu wpłacenia Daniny Narodowej należy sprawdzać, czy płatnikowi nie zostało jeszcze doręczone upomnienie o zapłatę zaległej Daniny Narodowej w trybie Rozp. Rady Ministrów z 25. 6. 1932 (Dz. U. Nr 62, poz. 580) z późniejszymi zmianami

Jeżeli nie upłynął jeszcze termin uzasadniający wdrożenie kroków egzekucyjnych, należy w dalszym ciągu udzielać bonifikaty 25% subskrybentom PPOK.

Po 15 stycznia 1947 r. należy jednak pobierać dodatki za zwłokę, a w przypadku doręczenia upomnienia również należność za upomnienie.

Zarządzenie powyższe daje sposobność opieszałym płatnikom Daniny Narodowej uchronienie się przed kosztami egzekucyjnymi i nawet skorzystania z ulgi 25 proc., jeżeli są subskrybentami PPOK pod warunkiem, że dokonają wpłaty Daniny Narodowej zanim zostaną im doręczone upomnienia i zanim będą wszczęte kroki egzekucyjne.

Wybór prezydenta Francji

Paryż, 16. 1. (obsł. wł.) Dziś ma być wybrany prezydent Francji. Są to pierwsze wybory od 15 lat, ostatnio wybranym prezydentem był Louis Lebrun.

Obecnie najwięcej szans ma Vincent Auriol, który dwa dni temu został obrany przewodniczącym niższej Izby parlamentarnej francuskiej

★

W ostatniej chwili dowiadujemy się, iż prezydentem republiki francuskiej został wybrany Vincent Auriol.

Konferencja zastępców ministrów

Londyn, 16. 1. (obsł. wł.) Zastępcy 4 ministrów konferują dziś nad projektem traktatu z Austrią, na mocy którego Austria ma otrzymać obiecaną już dawno niepodległość.

Wczoraj omawiano procedurę, która ma być zastosowana w Moskwie na konferencji 4 ministrów.

Zgodzono się na wysłuchanie państw w sprawie traktatu z Niemcami, w kolejności nadesłanych memoriałów. W tym wypadku Polska będzie pierwszą.

Londyn. W środę popołudniu zastępcy ministrów zagranicznych rozpatrywali m. in. propozycję, złożoną przez Unię połuniowo-amerykańską i Kanadę, by małe państwa miały większy udział w obradach zastępców spraw zagranicznych.

Zakończenie strajku drukarzy

Paryż. Narodowa Federacja Prasy i związek zawodowy pracowników prasy francuskiej podały do wiadomości, że konflikt pracowników prasowych zakończył się. Gazety ukazały się w środę po południu. (SAP)

Jeśli nie pragniesz chaosu i wojny domowej, jeśli nie pragniesz cofnąć Polski wstecz **głosuj na listę nr 3**

POLSKA PRAGNIE PRZYJAZNYCH STOSUNKOW

z wszystkimi państwami ze wschodu i zachodu

Warszawa (PAP). Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesław Bierut przyjął w dniu 14 bm. przedstawicieli prasy zagranicznej i udzielił im informacji o aktualnych zagadnieniach polskich.

Wybory do Sejmu Ustawodawczego

Rok 1947 — rozpoczął Prezydent — rozpoczynamy wielkim aktem politycznym: wyborami do Sejmu Ustawodawczego. Wyniki zbliżających się wyborów będą miały wielkie znaczenie dla przyszłości naszego państwa, nakreślając dalszy kierunek nowej Polski. Przyszły Sejm da Polsce nową konstytucję. Ostatnia konstytucja z roku 1935 miała charakter elitarno-faszystowski i w nowych warunkach musiała zostać odrzucona. W okresie przejściowym przyjęliśmy jako obowiązującą konstytucję z 1921 r. Ale i w niej, wobec zmiany warunków, istnieją pewne braki, które muszą być uzupełnione. Opracowanie nowej konstytucji będzie wymagało pewnego czasu. Jednak już na początku swej działalności Sejm będzie musiał ustalić pewne formy konstytucyjne. Nowy Sejm, zgodnie z wolą narodu, wyrażoną w czasie referendum, będzie jednoizbowy. Przed wojną prezydent był obierany przez obie izby łącznie. Obecnie zostanie wybrany tylko przez Sejm. Ta sprawa będzie wymagała ostatecznego załatwienia przez przyszłą konstytucję. Bardzo szerokie uprawnienia konstytucyjne prezydenta zostały już — bezpośrednio po wyzwoleniu Polski — znacznie ograniczone na rzecz zespołu, jakim jest Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Organ tego rodzaju nie istniał przed wojną i nowy Sejm będzie musiał ustosunkować się do tego wysokiego autorytatywnego urzędu, którego wagę i celowość całkowicie udowodniła praktyka minionych dwóch lat.

Tak więc jest w Polsce wiele rzeczy nowych, nieprzewidzianych przez dawną konstytucję, w stosunku do których nowy Sejm będzie musiał zająć stanowisko na samym początku swych prac.

Odbudowa kraju Plan Trzyletni

Poza zagadnieniami konstytucyjnymi na czoło prac nowego Sejmu wysuną się sprawy gospodarcze i ekonomiczne. Dla narodu polskiego najważniejsza jest sprawa — w jakim tempie będzie postępowała odbudowa kraju ze zniszczeń, które w Polsce są większe, niż w krajach Europy zachodniej. Nasi statystycy obliczyli, że materialne tylko straty Polski wynoszą 20 miliardów dolarów przedwojennych. Gdybyśmy chcieli nasz finansowy i materialny wkład w odbudowę utrzymać w skali proporcjonalnej do wymiarów przedwojennych — odbudowa Polski trwała by 50 lat — czyli przez dwa pokolenia. Musimy więc nasze wysiłki zwiększyć i terminy odbudowy wydatnie skrócić. Wielkie reformy społeczne zrealizowane przez Rząd Tymczasowy pozwalają nam na znaczne zwiększenie tempa odbudowy. Rząd Tymczasowy opracował 3-letni Plan Gospodarczy, który stawia przed narodem olbrzymie zadanie przekroczenia już w 1949 roku dochodu społecznego Polski w porównaniu z dochodem społecznym Polski przedwrześniowej. Ta okoliczność w połączeniu z reformami społecznymi pozwala na znacznie szybsze tempo odbudowy, niżby to było możliwe w warunkach przedwojennych. Ob. Prezydent przytacza szereg liczb porównawczych z dziedziny rolnictwa i przemysłu, udowadniających tę tezę. Ob. Prezydent podkreśla również, że postawione przed narodem polskim zadania są zupełnie realne — świadczą o tym najdobitniej osiągnięcia z lat 1945 i 1946.

Reasumując swe wywody ob. Prezydent stwierdza: Główną troską i podstawowym zadaniem nowego Sejmu i nowego rządu będzie zabezpieczenie i zapewnienie warunków dla realizacji zamierzeń Planu Trzyletniego.

Dziennikarze zagraniczni u Prezydenta KRN

Prezydent i rząd po wyborach

Z kolei ob. Prezydent udzielił odpowiedzi na zadawane mu przez dziennikarzy zagranicznych pytania. W pierwszym rzędzie zainteresowało dziennikarzy zagadnienie ukonstytuowania się naczelnych organów państwowych po wyborach. Ob. Prezydent wyjaśnił, że po wyborach Rząd Tymczasowy poda się do dymisji. Na pierwszym posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego zostanie wybrany prezydent Rzeczypospolitej, który powoła nowy rząd, odpowiadający układowi sił w nowym Sejmie.

Na zadane Prezydentowi pytanie w sprawie bezpieczeństwa w Polsce, ob. Prezydent oświadczył, że likwidacja stanu tymczasowości i ustalenia władzy wykonawczej i ustawodawczej niewątpliwie ułatwią zapewnienie w kraju spokoju i bezpieczeństwa.

Stosunek Kościoła do Państwa

W sprawie stosunków między kościołem a państwem, ob. Prezydent dał następujące wyjaśnienie: „Nie stawialiśmy nigdy żadnych przeszkód w nawiązaniu stosunków między Polską a Watykanem. Notyfikowaliśmy w odpowiednim czasie Watykanowi powstanie Rządu Jedności Narodowej i mimo tego, dotąd nie zostaliśmy uznani. W stosunkach wewnętrznych rząd stara się uczynić wszystko, by ułatwić kościołowi jego działalność i rozwój. Tak mamy też zamiar postępować i nadal".

Współpraca międzynarodowa

Zapytany o stosunek Polski do państw zachodnich, ob. Prezydent odpowiedział: „Polska pragnie przyjaznych stosunków z wszystkimi państwami ze wschodu i zachodu i dawała temu pragnieniu niejednokrotnie już wyraz. Uważam, że rozszerzanie i pogłębianie istniejących już stosunków gospodarczych i kulturalnych między Polską a zagranicą jest najlepszą formą wzmacniania przyjaznych stosunków, zaś pogłębianie współpracy międzynarodowej jest najlepszą metodą utrwalenia pokoju".

Zagadnienie niemieckie

Wyjaśniając stosunek Polski do zagadnienia niemieckiego, ob. Prezydent oświadczył, że celem wszystkich miłujących pokój narodów jest niedopuszczenie do powtórzenia błędów z roku 1918 — niedopuszczenie do odbudowy potencjału wojennego Niemiec, uniemożliwienie im ponownego przekształcenia się w potęgę militarną, zagrażającą innym narodom.

W niektórych kołach na zachodzie istnieją niebezpieczne tendencje, zmierzające do odbudowy niemieckiego potencjału wojennego. Nie widzę — dodaje ob. Prezydent — na szczęście tego rodzaju tendencji w rządach zainteresowanych mocarstw.

Zapytany, jak wyobraża sobie decyzje przyszłej konferencji pokojowej w sprawie granic zachodnich Polski, ob. Prezydent oświadczył: „Wyników konferencji pokojowej oczekuję z jak największym optymizmem. Nie wyobrażam sobie innej decyzji, jak zatwierdzenia naszych dzisiejszych granic na Zachodzie. Ziemie Odzyskane — to ziemie polskie — i ta prawda jest już nieodwracalna. Nie można sobie zresztą wyobrazić ciągłego przesiedlania milionów ludzi tam i z powrotem."

Inicjatywa prywatna

Ostatnie pytania dotyczyły znów spraw czysto wewnętrznych. O przyszłej roli inicjatywy prywatnej w gospodarstwie państwa ob. Prezydent oświadczył: „Pragniemy, by rola inicjatywy prywatnej rozszerzała się i pogłębiała i w tym też kierunku będziemy czynili wysiłki. Pragnęlibyśmy jednak, aby zmienił się również charakter tej inicjatywy prywatnej —by miała ona również charakter wytwórczy, a nie tylko handlowy.

Sytuacja Żydów polskich

Kilku dziennikarzy zainteresowało się specjalnie sytuacją Żydów polskich. Ob. Prezydent oświadczył, że rząd czyni wszystko dla stworzenia Żydom normalnych warunków bytowania. Budżet państwowy przewiduje odpowiednie sumy na produktywizację Żydów i stworzenie im warsztatów pracy. W tym stanie rzeczy sprawa emigracji Żydów zależy tylko od nich samych.

Kontrola społeczna stanowi gwarancję, że wybory przeprowadzone będą zgodnie z ustawą

Konferencję zakończyły pytania, związane z nadchodzącymi wyborami. Ob. Prezydent wyjaśnił dziennikarzom zasady ordynacji wyborczej i podkreślił, że same wybory odbywać się będą pod szeroko pomyślaną kontrolą społeczną, co stanowi gwarancję, że będą one przeprowadzone zgodnie z ustawą. Wszelkie skargi w tej materii są najzupełniej nieuzasadnione.

I wreszcie na zakończenie dziennikarze amerykańscy, zgodnie z obyczajami swego kraju, zapytali ob. Prezydenta, czy zamierza ponownie kandydować. „Kandyduję do Sejmu — oświadczył ob. Prezydent — a reszta zależy od woli narodu i od zaufania, jakim mnie będzie darzył przyszły Sejm".

Sylwetki naszych kandydatów

Henryk Wachowicz

Czołowy kandydat Polskiej Partii Socjalistycznej z listy Bloku Demokratycznego w okręgu Łódź-miasto, tow. Henryk Wachowicz wnuk powstańca z roku 1863 i syn bojowca PPS od najmłodszych lat jest czynnym działaczem w ruchu socjalistycznym. Już w 1925 r widzimy go w szeregach organizacji młodzieży TUR jako jednego z aktywnych działaczy tej organizacji, w rok zaś później zostaje członkiem Polskiej Partii Socjalistycznej.

Dzięki zdecydowanej postawie ideowej, wielkim zdolnościom organizacyjnym tow. Wachowicz otrzymuje również coraz bardziej odpowiedzialne stanowiska w PPS. Od roku 1933 jest stale wybierany go łódzkiego OKR PPS, aby od 1934 roku pozostać bez przerwy członkiem Egzekutywy OKR. Równocześnie rozwija działalność publicystyczną, redagując „Tydzień Robotnika" i „Łodzianina". Kiedy w 1934 roku zwolniony zostaje przez komisarycznego prezydenta miasta z posady w magistracie łódzkim za swoje socjalistyczne przekonania — praca dziennikarska daje mu źródło utrzymania.

Na Kongresie Radomskim PPS w roku 1937 wspólnie az tow. Norbertem Barlickim, Stanisławem Dubois, prof Zygmuntem Szymanowskim i innymi przewodzi lewemu skrzydłu Partii. — W czasie okupacji niemieckiej już od listopada 1939 roku rozwija działalność konspiracyjną na terenie Łodzi, nawiązując kontakt z tow. Niedziałkowskim. Już w miesiąc później ukazuje się pierwszy numer konspiracyjnego pisma socjalistycznego Łodzi „Polska Podziemna".

Tow. Wachowicz utrzymuje stały kontakt z Warszawą, wielokrotnie przekradając się przez oddzielającą Łódź od stolicy granicę „GG". W związku z masowymi aresztowaniami w końcu 1941 roku tow. Wachowicz opuszcza Łódź, nie przerywając jednak pracy konspiracyjnej. W październiku tego roku przewodniczy na zjeździe wszystkich grup socjalistycznych stojących poza WRN w Warszawie i zostaje wiceprzewodniczącym Komitetu Centralnego Polskich Socjalistów, po śmierci zaś tow. Próchnika wybrany zostaje przewodniczącym KC PS.

Wydany przez prowokatora w ręce gestapo w końcu lipca 1942 roku wydostaje się jednak z więzienia i ukrywa się pod trzecim już z kolei przybranym nazwiskiem.

W dniu 20 stycznia 1945 roku w dniu wyzwolenia Łodzi powraca do swojego miasta i natychmiast jako pełnomocnik CKW PPS przystępuje do organizowania Partii na terenie województwa łódzkiego. Obejmuje stanowisko sekretarza wojewódzkiego komitetu PPS wybrany do Rady Naczelnej wchodzi do CKW, następnie zaś do Komisji Politycznej CKW PPS, jest posłem do KRN, członkiem łódzkiej MRN i redaktorem dziennika „Pobudka".

Tow. Henryk Wachowicz od najwcześniejszych lat związany z ruchem socjalistycznym w czerwonej robotniczej Łodzi jest wypróbowanym czołowym działaczem Polskiej Partii Socjalistycznej, której ideały realizuje w pełnej poświęcenia wytężonej pracy.

Zygmunt Szymanowski

Wiceprzewodniczący Rady Naczelnej PPS i od kilkudziesięciu lat czynny działacz socjalistyczny tow. prof. Zygmunt Szymanowski urodził się w Warszawie w roku 1873. Wydział lekarski Uniwersytetu Warszawskiego ukończył 1897 r., po czym na dolsze studia wyjechał za granicę. W czasie pobytu za granicą został członkiem Oddziału Zagranicznego PPS i uczestniczył w pracy partyjnej wśród emigracji polskiej w Lipsku, następnie zaś w Berlinie.

Po powrocie do kraju 1902 roku przystąpił natychmiast do pracy w ruchu socjalistycznym w Warszawie od 1904 roku będąc członkiem Egzekutywy Warszawskiego OKR PPS. W 1905 roku tow. Szymanowski zostaje aresztowany i skazany na przymusowe opuszczenie Królestwa. Osiada w Kijowie, gdzie w dalszym ciągu pracuje w PPS. W czasie powszechnego strajku kolejowego w 1905 roku powraca nielegalnie do Królestwa i przystępuje do pracy jako członek OKR PPS w Zagłębiu. Wkrótce jednak powraca do Warszawy i w kwietniu 1906 roku przystępuje do roboty wojskowej. Po zjeździe rozłamowym Partii w Wiedniu jako członek lewicy partyjnej osiada w Krakowie i obejmuje asystenturę w Uniwersytecie Jagiellońskim, poświęcając się całkowicie pracy naukowej.

Po wybuchu wojny 1914 roku wstępuje do Legionów, pracując jako lekarz w szpitalach i na froncie.

W 1918 roku tow. Szymanowski został kierownikiem Centralnej Pracowni Bakteriologicznej w szpitalu Ujazdowskim w Warszawie, a w 1922 roku objął katedrę bakteriologii Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu. Równocześnie został profesorem w Wolnej Wszechnicy Polskiej.

W okresie tym utrzymuje stały kontakt z PPS i przez szereg lat prowadzi robotę odczytową w Warszawie jako członek Zarządu TUR. Będąc zawsze członkiem lewicy partyjnej, usiłuje zorganizować opór przeciw pogromowej taktyce Dworskiego względem komunistów. W czasie okupacji niemieckiej zajmuje się sabotażową akcją bakteriologiczną, pracując jednocześnie w organizacji Polskich Socjalistów, jako członek komisji programowo-politycznej, następnie zaś w RPPS. Tow. Szymanowski przebywa w Warszawie aż do końca powstania, po jego upadku zaś dostaje się do Podkowy Leśnej, gdzie mieszka do chwili powołania go na Katedrę w Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej. Po 6 miesiącach pobytu w Lublinie powołany zostaje na stanowisko prorektora Uniwersytetu Łódzkiego, po ukończeniu zaś kadencji jest profesorem.

Tow. prof. Szymanowski jest ponadto członkiem szeregu instytucji naukowych — Państwowej Rady Naukowej, Państw. Rady Zdrowia i Państwowej Rady Weterynaryjnej. Jest także posłem do KRN i prezesem Wojewódzkiego Zarządu TUR w Łodzi.

Strona 3.

Tych, którzy chcieliby płynąć pod prąd...

(Dokończenie)

łaczy emigracyjnych, długo i uparcie trzymających się „Londynu" powróciło do kraju, aby objąć tu odpowiedzialne stanowiska. Ile wreszcie razy słyszeliśmy od skrajnych do niedawna opozycjonistów —im można wierzyć.

Cóż znaczy — im można wierzyć? Czy znaczy to, iż rząd nasz ma zawsze rację, iż — jest bez błędu, że tworzy nowe dzieje, wiedząc lepiej od innych, czego narodowi trzeba? Nie, znaczy to tylko, że „oni" umieli popłynąć z tym prądem, którym cały naród — może jeszcze podświadomie — może jeszcze bezwolnie — płynąć. Że potrafi chwycić w ręce ster łodzi państwowej, by na nurcie tym zręcznie omijała podwodne skały i by nie osiadła na mieliźnie.

Od PKWN do Rządu Jedności Narodowej droga daleka, choć w krótkim przebyta czasie. Na drodze tej wiele zmieniło się w układzie personalnym rządu. Nie ludzie byli tu najważniejsi. Jedni poszli, drudzy przyszli — bo tak było trzeba. Ale zmiany personalne nie wpłynęły na kierunek drogi — jasno i wyraźnie wytyczonej przez historię naszego rozwoju narodowego i państwowego.

Płyniemy w tę — a nie w inną stronę, gdyż taki a nie inny kierunek wypływa z obiektywnej sytuacji, z „bytu, który rodzi świadomość". I po wyborach zmienią się co najwyżej częściowo ludzie, którzy wezmą na siebie wielką odpowiedzialność — odcyfrowania tendencji narodowych i świadomej woli narodu. Kartka wyborcza — nie odmieni kierunku rozwoju. A tych, którzy by chcieli płynąć pod prąd — prąd zmyje.

Rudolf Lessel

Blum zakonczyl rozmowy
na 24 godziny przed terminem

Londyn (SAP). „Londyńskie rozmowy premiera Bluma zakończyły się na 24 godziny przed przewidywanym terminem" oświadczają z kół dobrze poinformowanych, po odwołaniu konferencji, jaką miał odbyć premier francuski z premierem Clementem Attlee w środę rano na Downing Street.

Ten sam informator jednak dodał, że ta zmiana programu nie powinna bynajmniej być uważana za objaw niepowodzenia rozmów — wprost przeciwnie, wtorkowe rozmowy Bluma z Bevinem miały przebieg nadzwyczaj pomyślny i wyczerpały wszystkie kwestie, dlatego rokowania zakończyły się wcześniej.

Mowi sie o sojuszu francusko-brytyjskim

Londyn (SAP). W najbliższym czasie zostanie wydany komunikat, który ogłosi, że Blum i Bevin uważają za wskazane, aby Francja i W. Brytania, które podczas wojny walczyły jako sprzymierzeńcy, przeciwstawiając się niemieckiej agresji, odnowiły traktat przymierza.

Jak informują źródła miarodajne, już przed paru miesiącami przedstawiono propozycję przymierza wojskowego na drodze dyplomatycznej, a mianowicie przez Duff Coopera, ambasadora brytyjskiego w Paryżu. Jednakże różnica poglądów na sprawę Niemiec stała na przeszkodzie.

Osiagnieto pelne porozumienie

Londyn 16. 1. (Obsł. wł.) — W wyniku wizyty premiera Bluma osiągnięto porozumienie co do zawarcia w najbliższym czasie traktatu sojuszniczego brytyjsko-francuskiego.

Traktat ma zapewnić bezpieczeństwo, zapobiec agresji ze strony Niemiec i zabezpieczyć pokój.

Osiągnięto również porozumienie gospodarcze. Obie strony zgodziły się, że należy zwiększyć wydobycie węgla w Zagłębiu Ruhry i przywóz do Francji. Jednakże uzgodniły obie strony, że natychmiastowe zwiększenie przywozu nie jest możliwe ze względu na trudności gospodarcze Niemiec. Wzrost przywozu węgla do Francji może nastąpić dopiero w kwietniu. W tym celu ma powstać angielsko-francuska komisja gospodarcza.

Premier Blum przed opuszczeniem Londynu oświadczył dziennikarzom, że jest bardzo zadowolony z wizyty i pełen życzliwych uczuć dla W. Brytanii.

W związku z wizytą premiera Bluma minister Bevin oświadczył dziennikarzom iż wierzy, że osiągnięte porozumienie jest wielkim krokiem naprzód w sytuacji ogólnej.

Prasa francuska i angielska ustosunkowały się przychylnie do wyników wizyty premiera Bluma.

Przewaga bloku socjalistyczno-komunistycznego
we wyborach przewodniczących Izb francuskich

Paryż (SAP). Blok socjalistyczno-komunistyczny, który wybrał na przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego socjalistę Vincent Auriola i omal, że nie zdobył dla komunistów przewodnictwa w Izbie wyższej, otworzył w środę dyskuję nad ewentualnym utworzeniem nowego rządu „frontu ludowego", który stanął by na czele IV-ej Republiki.

Kandydat MRP — Auguste Champetier de Ribes, został mianowany przewodniczącym Rady Republiki, która zajęła miejsce dawnego senatu francuskiego; Champetier i kandydat komunistów — Georges Marrane, otrzymali równą ilość głosów: po 129, ale — zgodnie z dawnym obyczajem francuskim — przyznano urząd Champetierowi, jako o 6 lat starszemu od Marrane'a.

Teraz więc, gdy przewodniczący obu Izb zostali już wybrani, następnym krokiem będzie wybór prezydenta Republiki. Głosowanie naznaczono na czwartek popołudnie. Kandydatem na prezydenta jest również Vincent Auriol.

De Gasperi wraca z Ameryki
Nenni wybiera sie do Londynu

Rzym (SAP). Premier de Gasperi oczekiwany jest z powrotem w Rzymie 17 lub 18 stycznia. Nenni, minister spraw zagranicznych, czeka na jego przyjazd, aby się zobaczyć z premierem przed wyjazdem do Londynu.

W kołach rządowych potwierdzają wiadomość, że wbrew obiegającym niedawno pogłoskom, wyjazd włoskiego ministra spraw zagranicznych do Anglii nie został zaniechany. Tym niemniej dotychczas nie ma jeszcze w tym względzie żadnego oficjalnego komunikatu.

Słowa Bevina nie zawsze zgodne
z posunieciami brytyjskiej polityki
Tak twierdzi „Prawda"

Moskwa (SAP). Komentując ostatnie przemówienie Bevina o parlamencie brytyjskim, moskiewska „Prawda" podkreśla, iż oznacza ono nieomal odrzucenie anglo-sowieckiego układu o wzajemnej pomocy.

Brytyjska polityka zagraniczna jest niebezpiecznie zawiła. Przed świętami Bevin, przemawiając przez radio, stwierdził, że Wielka Brytania nie będzie szczędzić wysiłków w rozwiązywaniu problemów międzynarodowych, zachowując jednocześnie swe niezależne cele polityczne. Nikt nie zamierza zaprzeczać, iż brytyjska polityka ma prawo do całkowitej niezależności, nie oznacza to jednak odrzucenia międzynarodowych zobowiązań, które szanuje każdy mąż stanu.

Mowa Bevina nie wyjaśnia dostatecznie stosunku Wielkiej Brytanii do jej międzynarodowych zobowiązań.

Wydaje się — pisze dalej „Prawda" — jakby Bevin zapomniał, iż W. Brytania zawarła ze Związkiem Radzieckim dwudziestoletnie przymierze, skoro mógł stwierdzić, że zobowiązania brytyjskie mieszczą się jedynie w ramach statutu Narodów Zjednoczonych.

Niedawno, nie kto inny jak właśnie Bevin, wysunął propozycję przedłużenia paktu przyjaźni ze Związkiem Radzieckim z dwudziestu na lat pięćdziesiąt. W świetle jego ostatniego przemówienia należy sądzić, iż oferta ta nie była postawiona na serio i że Bevin nie dąży do rzetelnego pogłębienia wzajemnych stosunków między dwoma państwami.

Obecnie można ocenić właściwe znaczenie brytyjskiej polityki zagranicznej pamiętając, że słowa Bevina nie zawsze odpowiadają pociągnięciom politycznym.

Amerykanski preliminarz budzetowy

Nowy Jork (PAP) — Ogłoszony przez prezydenta Trumana w Kongresie preliminarz budżetowy na rok zaczynający się 1 lipca 1947 r., który przy dochodach sięgających 37.700 milionów dolarów, przewiduje nadwyżkę w wysokości 200 milionów, jest ostro krytykowany ze wszystkich stron. Nowy projekt budżetowy przewiduje zmniejszenie dochodów o 3 miliardy dolarów, a wydatków o 5 miliardów dolarów. Najważniejsze pozycje po stronie dochodów stanowią: podatek dochodowy — 19 miliardów dolarów, podatek akcyzowy — 8 miliardów dolarów. Po stronie wydatków figurują następujące pozycje: obrona narodowa — 11,5 miliarda dolarów, odprawy dla żołnierzy i renty inwalidzkie — 7,5 miliarda dolarów. 5 miliardów dolarów przeznaczone jest na spłatę części długu narodowego, który wynosi w chwili obecnej 262 miliardy dolarów. Prócz tego figurują następujące wydatki: zobowiązania międzynarodowe — 2,800 milionów dolarów, ubezpieczenia społeczne — 1,600 milionów, rolnictwo — 1,600 milionów, komunikacja i transport — 1,500 milionów, wydatki administracyjne — 1,400 milionów, badania nad energią atomową — 700 milionów dolarów. 500 milionów dolarów jest przeznaczonych na rozwiązanie zagadnienia mieszkaniowego. Wydatki na sprawy zagraniczne i międzynarodowe, zobowiązania finansowe przewidują 1,200 milionów jako ratę pożyczki, udzielonej Wielkiej Brytanii, wpłatę do Banku Międzynarodowego — 700 milionów i pomoc dla państw zniszczonych — 326 milionów. Na Departament Stanu przeznaczono — 70 milionów dolarów więcej niż w roku ubiegłym.

Amerykańskie partie lewicowe są zdania, iż utrzymanie wydatków na obronę narodową w wysokości ⅓ całego budżetu stwarza wielkie niebezpieczeństwo. Chociaż budżet wojskowy zmniejszony został o 2 miliardy dolarów w porównaniu z rokiem ubiegłym, to jest on jednak 10-krotnie większy od budżetu wojskowego Stanów Zjednoczonych w roku 1939. Dla badań naukowych, lotnictwa, armii i marynarki przewidziana jest suma 530 milionów dolarów. Lotnictwo marynarki ma otrzymać 75 milionów dolarów, celem przeprowadzenia badań nad energią atomową, podczas gdy na badania nad rakiem przeznaczono 1/10 tej sumy. Na badania przyczyn chorób zakaźnych przeznaczono — 0,5 miliona dolarów.

Brytyjski projekt traktatu z Austria

Londyn (SAP). Jak informuje dziennik „Yerkshire Post", rząd brytyjski przygotował i przedstawi zastępcom ministrów spraw zagranicznych projekt traktatu z Austrią.

Projektowany traktat przewiduje następujące zasady: 1) Austria będzie wolna i niezależna; 2) wycofanie się okupacyjnych wojsk sprzymierzonych; 3) wolna żegluga na Dunaju; 4) przystąpienie Austrii do ONZ; 5) przywrócenie granic z 1938 r.; 6) żadnych odszkodowań; 7) swoboda w dziedzinie religii i handlu.

Według projektowanego traktatu jedynie zakłady przemysłowe, zbudowane po 1938 r. będą uważane za własność niemiecką.

Rząd brytyjski był by również skłonny zgodzić się, na stworzenie sił zbrojnych dla zabezpieczenia Austrii.

Do Spandau dopiero w lutym
Wiezienie dla zbrodniarzy hitlerowskich jeszcze nie gotowe

Norymberga (SAP). Z zupełnie pewnych źródeł wiadomo, że Rudolf Hess i sześciu innych głównych zbrodniarzy wojennych, skazanych dnia 1 października 1946 roku, nie zostanie przewiezionych do Berlina przed 1 lutym.

Wielkie mrozy utrudniają przewóz. Poza tym w więzieniu w Spandau nie są jeszcze gotowe urządzenia, zabezpieczające pobyt więźniów i to jest podawane jako oficjalny powód opóźnienia w przetransportowaniu więźniów. Podróż więźniów z Norymbergi do Berlina ma odbyć się samolotem.

Socjaliści nie posiadają dwu moralności

Porozumienie się ludzi nie obciążonych uprzedzeniami, posiadających t. zw. dobrą wolę — jest niejednokrotnie trudne z tego prostego powodu, że to samo pojęcie wypełnia się różną treścią znaczeniową. W powojennym słownictwie politycznym najczęściej posługujemy się wyrazami: — demokracja — wolność, postęp, socjalizm i reakcja, kapitalizm, faszyzm, imperializm itd. Wystarczy systematycznie przez parę dni czytać dzienniki kilku krajów, aby stwierdzić, jak często różne pojęcia wyrażają tę jednakowo brzmiące słowa.

Zjawisko to niepokoi nie tylko intelektualistów, społeczników, polityków, czy pisarzy, ale szeroki ogół, poszukujący ideowego wsparcia po latach zniszczeń i barbarzyństwa. Podobno międzynarodowa organizacja UNESCO, pracująca nad zbliżeniem narodów poprzez wypracowywanie stałych metod wychowawczych — ma zająć się między innymi — ustaleniem treści znaczeniowej tych słów, które odgrywają tak wielką rolę w powojennym świecie przemian i walki.

Jest to inicjatywa niezmiernie charakterystyczna dla naszych czasów, ale z góry można przesądzić jej wyniki. Najbardziej przykładowe pod tym względem jest pojęcie demokracji. Czyż Anglik, Rosjanin, Amerykanin, Hindus, Francuz czy Polak może wypełnić je jednakową treścią? Czy pogląd na demokrację w kraju każdego ze wspomnianych narodów nie wyrasta z różnego — mimo wszystko — podłoża ustrojowego, z odmiennych tradycji politycznych i poziomu wyrobienia politycznego. Nie mamy wątpliwości, że dyskusja podjęta na ten temat w UNESCO będzie na pewno gorąca, że być może dyskutanci będą mogli sformułować swoje kompromisowe określenia, ale nie ulega wątpliwości, że mogą one być tylko bardzo ogólnikowe.

Każdy kraj jest dzisiaj odbiciem tego niepokoju ideologicznego, jakim jest opanowany cały świat. W Polsce, narzucona przez reakcję i ludzi zagubionych politycznie brutalna forma walki zwęża dyskusję tego rodzaju do nakazów obrony zdobyczy ustrojowych w wielu wypadkach z bronią w ręku. Z iluż osiągnięć demokratycznych w związku z takim stanem trzeba było przejściowo zrezygnować, a pogłębianie treści zawartej w słowie „wolność" — odkładać do czasu, kiedy pistolet rozbójnika politycznego przestanie być argumentem politycznym.

To wszystko nie znaczy oczywiście, aby te formy walki politycznej jakich dotąd niestety nie zdołaliśmy z Polski usunąć — zaczęły nas obowiązywać na stałe. Są one przecież narzucone przez naszych przeciwników. Nas socjalistów nie trzeba uczyć, co to są swobody obywatelskie, co to jest wolność słowa i prasy, jakie metody postępowania mogą zapewnić ludziom pracy właściwe warunki życia.

My dziś niejednokrotnie — kiedy nam mówią o t. zw. demokracji angielskiej, każemy jej zwolennikom przyglądać się nie tylko stosunkom panującym na wyspie angielskiej, ale i postępowaniu Anglików w koloniach, czy choćby w Grecji. Jest oczywiste przy tym, że nie chcemy przez to powiedzieć, że u nas demokracja osiągnęła stan doskonałości. My bowiem wiemy, że partie postępowe mogły w Polsce oddziaływać wychowawczo na stosunkowo ograniczonych terenach swej działalności. Oficjalne wychowanie, prowadzone przez wrogów demokracji, urabiało myśl ludzką poprzez szkołę, prasę, organizacje różnego typu, wojsko i styl życia państwowego w poczuciu ślepej zależności, niewiary w osiągnięcia demokratyczne. Dziś na wielu odcinkach życia trzeba te zaległości odrabiać, trzeba aktywizować to, co było biernością i słabością.

My zresztą nie posiadamy dwu języków, ani dwu moralności. Zbyt wielki wnieśliśmy wkład w walkę wyzwoleńczą narodu polskiego i w walkę o wolność stanowienia o sobie klas wyzyskiwanych, abyśmy mogli zgubić busolę najszczytniejszych haseł ludzkości. To dlatego właśnie między innymi — wiemy co wynika w naszym postępowaniu z obrony demokracji, a co robić trzeba, aby pogłębiać treść zawartą w tym sztandarowym dziś słowie.

Program wyborczy Bloku Stronnictw Demokratycznych mówi o tym bardzo wyraźnie. Zapowiadając uchwalenie nowej konstytucji — nazywają jednocześnie Wielką Kartą Wolności Obywatelskich, która zagwarantuje wolność słowa, prasy i zrzeszenia się, zapewni wszystkim obywatelom równe prawa, zagwarantuje wolność sumienia i wierzeń religijnych.

Antoni Pokorski

Z działalności Generalnego Komisarza Oszczędnościowego Aprowizacji w Ministerstwie Aprowizacji i Handlu

Warszawa (SAP). Działalność komisarza, zmierzającą do ukrócenia wszelkiego marnotrawstwa w zakresie gospodarki artykułami spożywczymi, ostatnio objęła zagadnienie wykorzystania w większym zakresie, niż to miało miejsce dotychczas, chłodni dla magazynowania towarów, wrażliwych na zmiany temperatury.

Dalszym przejawem akcji komisarza było wydanie przez Ministerstwo Aprowizacji i Handlu — w uzgodnieniu z Ministerstwem Przemysłu — zakazu użytkowania na cele techniczne tłuszczy jadalnych. Zwrócono uwagę na fakt niewykupywania przez mniej uświadomioną część ludności, nie orientującą się w wysokich wartościach odżywczych niektórych artykułów importowanych, jak np. soków owocowych UNRRA. Wskazano również na konieczność racjonalnego zużytkowania opakowań.

Na specjalnie w tym celu zwołanych konferencjach w Warszawie i na Wybrzeżu poświęcono wiele uwagi sprawie przyjmowania towarów importowanych, zawierających często szkodniki niszczące artykuły żywnościowe.

W zakresie miejscowego Przemysłu Spożywczego zaprojektowano szereg akcji oszczędnościowych, m. in. obniżenie rozkurzu przy przemiale z 4 do 3%, wzmożenie akcji przeciwko niedozwolonym przemiałom, fałszowaniu mąki w młynach i piekarniach, wreszcie przeprowadzenie walki z molem i wołkiem zbożowym. Wystąpiono wreszcie do władz kolejowych o przeprowadzenie dezynfekcji magazynów, przeznaczonych pod ładunek mąki i zbóż, opracowano projekty zarządzeń o przechowywaniu zboża, organizacji Państwowej Stacji Doświadczalnej i Kontrolnej dla badań i kontroli ziarna, przetworów zbożowych i pieczywa. Z dalszych prac wymienić należy zużytkowanie na cele techniczne pewnych ilości artykułów żywnościowych, otrzymanych w stanie zepsutym, akcję wymiany pasz zagrożonych zepsuciem na zboża konsumcyjne.

W zakresie przemysłu spożywczego poszczególne Zjedoczenia wprowadziły normy zużycia surowców oraz obowiązek motywowania powstałych manc magazynowych.

Ogółem odbudowano już 3730 szkół

Warszawa (SAP). Od wyzwolenia do dnia 1 października 1946 r. z funduszów państwowych odbudowano na terenie całej Polski 3730 szkół. Ogólny koszt odbudowy szkół wyniósł ponad 53 miliony zł. Największą ilość szkół odbudowane w woj. pomorskim — 746, w wojew. gdańskim — 644, w woj. rzeszowskim — 562, w woj. poznańskim — 446.

Do wszystkich Spółdzielni w Okręgu Pomorskim

W związku ze zbliżającym się dniem wyborów, w którym spółdzielcy polscy zamanifestują ścisłą łączność naszego ruchu z postępem społecznym i gospodarczym, realizowanym w demokratycznej Polsce Ludowej, wzywamy wszystkie placówki spółdzielcze na terenie Pomorskiego Okręgu Związku Rewizyjnego Spółdzielni RP do wywieszenia w dniu 19-go stycznia br. sztandarów narodowych i spółdzielczych. Wystawy sklepowe winny być udekorowane plakatami i hasłami wyborczymi, wydanymi przez Centrale Spółdzielcze oraz Blok Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych.

Związek Rewizyjny Spółdzielni R.P.
Okręg Pomorski
(—) Roman Sobczyński
(—) Mgr. Edward Wawrzoń

Odezwa do spółdzielców

Spółdzielcy!

Wybory do Sejmu są doniosłym aktem w życiu narodu, są świadectwem jego siły i świadectwem siły rządów demokratycznych.

Od pierwszych dni wyzwolenia — PKWN, a później Rząd Jedności Narodowej podjęły dzieło odbudowy zniszczonego kraju i dzieło przebudowy społecznej Państwa. Przebudowy, do której nie dopuszczał kapitalizm, który zawsze chciał widzieć i jeszcze chce widzieć kraj drugiej klasy, kraj niskich zarobków robotniczych i niskich cen rolnych.

Twardo i konsekwentnie, dzień po dniu we wspólnym wysiłku i trudzie ludu pracującego miast i wsi ze zgliszcz, popiołów, i ruin podnosiło się życie Odrodzonej Ojczyzny.

W bitewnym, zwycięskim zmaganiu się żołnierza polskiego wraz z Armią Czerwoną przeciw germańskiemu najeźdźcy wykuwały się fundamenty polsko-radzieckiego sojuszu i współpracy z narodami słowiańskimi — wykuwały się nowe horyzonty wielkich i trwałych możliwości naszego życia politycznego, gospodarczego i kulturalnego.

W twórczym wysiłku Rządu Jedności Narodowej w oparciu o żywą, ofiarną i sumienną większość Narodu zostały założone pod gmach nowego Państwa Polskiego podwaliny zapewniające możność dotrzymania kroku współczesności i trwałej rozbudowy przyszłości.

Pośród tej zwartej i czynnej większości Narodu Polskiego znalazł się od pierwszych dni walki i pracy cały ruch spółdzielczy. — Dziś ta większość Narodu — to Blok Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych Blok, który dokonał wielkopomnych reform:

— w oddaniu wielkiego przemysłu na własność Narodu!

— w oddaniu ziemi obszarniczej na własność chłopa!

— w wytyczeniu słupów granicznych nad Odrą, Nysą i Bałtykiem!

Obywatele i Obywatelki!

Spółdzielczość jest ruchem społecznym, który od swych początków walczył w życiu gospodarczym o te wszystkie ideały, które głosi i obraca w czyn od pierwszych dni wyzwolenia Blok Demokratyczny. W tej pracy spółdzielczość dokonała ogromnego wysiłku. Stała się obok państwa i obok inicjatywy prywatnej podstawowym odcinkiem nowej gospodarki polskiej, odbudowała tysiące fabryk, magazynów domów, obudowała potężną sieć handlową, przekroczyła wbrew wszelkim przypuszczeniom wszystkie osiągnięcia przedwojenne.

Jeżeli spółdzielczość mogła tego wszystkiego dokonać, to tylko dzięki współpracy ze świadomym politycznie chłopem i robotnikiem ze Związkami Zawodowymi, z demokratycznym ruchem kulturalnym. Nigdy w ustroju szlachecko - kapitalistycznym spółdzielczość nie mogła by zdobyć dla swoich członków, dla mas pracujących miast i wsi więcej niż już zdobyła, niż może zdobyć w najbliższej przyszłości w ustroju demokracji ludowej.

Spółdzielcy!

Pracy i dzieła raz podjętego nie wolno nam przerywać!

W wysiłku nie wolno ustać.

Wybór jest prosty i jasny. Wchodzimy w trwały okres pokoju.

Nie stać nas na rozproszenie energii i na polityczne rozbicie.

Ne stać nas na tolerowanie wrogów jedności narodowej i społecznego postępu — na tolerowanie wtecznictwa i rodzimej reakcji. Nie możemy pozwolić na dalszy rabunek mienia spółdzielczego.

W interesie Polski leży jak najszybsze przejście do rządów mających za sobą całą powagę aktu prawnego i powszechnych wyborów.

Trzeba nam spokoju i stabilizacji, skończenia z tymczasowością i walkami wewnętrznymi.

Przed nami nowe zadania i nowe obowiązki.

Wykonanie trzyletniego planu odbudowy zagospodarowanie Ziem Odzyskanych — to sprawy które stanowią o naszym istnieniu narodowym.

Wykonanie Trzyletniego Planu Odbudowy:

— to jak najszybsza poprawa bytu mas robotniczych, chłopskich i pracującej inteligencji,

— to uprzemysłowienie kraju i podniesienie poziomu gospodarczego rolnictwa,

— to rozbudowa spółdzielczości na wsi i w mieście,

— to dalsze powiększenie ilości magazynów, sklepów, fabryk i domów spółdzielczych

— to upowszechnienie oświaty i kultury, to zapewnienie ładu i bezpieczeństwa kraju.

Spółdzielcy!

Wasze głosy w dniu wyborów do Sejmu — dla zwycięstwa najlepszych sił polskiej demokracji ludowej!

Wasze głosy — dla Bloku Stronnictw Demokratycznych — dla skupienia wysiłku całego społeczeństwa wokół najważniejszych spraw narodu, których los leży w zwycięstwie sił Bloku Demokratycznego.

Związek Rewizyjny Spółdz. RP
Okręg Pomorski
„Społem", Związek Gospodarczy Spółdz. RP
Deleg. Zarządu Główn. na Okręg Pomorski
Bank Gospodarstwa Spółdzielczego
Związek Zawodowy Pracowników Spółdz. RP
Okręg Pomorski
Społeczne Przedsiębiorstwo Budowlane

20-ta podróż pociągu sanitarnego PCK

Pociąg Sanitarny Nr 1 Okręgu Pomorskiego PCK. w dniu 11. stycznia br. podjął swą 20-tą z kolei podróż zagranicę, przejmując w Jaworznie 700 zwolnionych chorych jeńców wojennych narodowości niemieckiej w celu repatriacji na zachód, inicjowanej przez Międzynarodowy Czerwony Krzyż. W drodze powrotnej, która ma nastąpić za 3 tygodnie pociąg nasz przywiezie do kraju dalszy transport repatriowanych rodaków z obczyzny.

Kronika

— **Kino „Tivoli"** od dnia dzisiejszego wprowadza przedsprzedaż biletów w kasie kina codziennie od godz. 10.30 do 12-tej.

— **Podziękowanie.** Za zebrane z inicjatywy Wojska Polskiego w dniu 12 stycznia w Domu Żołnierza podczas przedstawienia zorganizowanego przez Szkołę Podchorążych Artylerii w Toruniu 836,5 zł (słownie osiemset trzydzieściesześć zł 50/100) na cele PCK, składam tą drogą Wojsku Polskiemu oraz ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

Pełnomocnik PCK. na Oddział Grudziądz
R. Zarzycki

— **Uwaga szoferzy automobiliści.** zebranie miesięczne Zw. Zaw. Transportowców, odbędzie się w piątek, 17 bm. o godz. 19, w sali Zw. Zawod. przy ulicy Szewskiej. Zarząd zbiera się o godz 16. Z powodu ważnych obrad obecność wszystkich członków konieczna. Zaprasza się sympatyków — Zarząd

Z powiatu

Na fundusz wyborczy

Wezwany przez tow. dyr Jacuńskiego tow. Majkowski wpłaca na partyjny fundusz wyborczy kwotę 1000 zł. i wzywa do dalszego kucia łańcucha tow. Stefana Wojtaszkiewicza — Auto Transpor i tow inż. Prycha.

Wezwany tow. Jędral wpłaca 400 zł i wzywa tow. Lisowskiego Tadeusza, Dramińskiego Romualda, Rosickiego Bolesława, Brzozowską Annę i Janiszewskiego Jana.

Wezwany tow. Sulek Jan wpłaca 300 zł i wzywa do dalszego kucia łańcucha tow. Burczyka Roberta, Pawłowskiego Władysława i Puchowskiego Władysława.

— **W piątek, dnia 17. 1. br. odbędzie się zebranie Zarządu OM TUR w sekretariacie przy ul. Wybickiego 38/40, o godz. 18,15. Przybycie obowiązkowe.**

Z TARGU

W dniu wczorajszym notowano na targu następujące ceny za artykuły żywnościowe:

Nabiał: masło 320—340 zł kg, jajka 17—20 zł za sztukę.

Drób bity: gęsi 800—1100, kaczki 380—450 zające 700 zł.

Jarzyny: marchew 10 zł kg; brukiew 8 zł kg; buraki 10 zł; kapusta b. 20 zł — czerwona 30 zł; cebula 60 zł; fasola 60 zł.

Owoc: jabłka 100—120 zł kg; owoc suszony 200— zł kg.

Olej: 340 zł litr.

Zebranie informacyjno-przedwyborcze

W czwartek, dnia 16 stycznia 1947 r. o godz. 18-tej w sali „Gastronomii", przy ul. Wybickiego odbędzie się zebranie informacyjno-przedwyborcze, na które zaprasza się wszystkich przewodniczących i członków Podkomitetów obwodowych Obywatelskich, Dzielnicowych i Blokowych oraz wszystkich przewodniczących i członków Komitetów Bloku Stronnictw Demokratycznych.

Przybycie obowiązkowe!

Notowania Komisji Notowań Cen Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

W dniu 13. 1. 1947 r. — parytet Bydgoszcz — partie wagonowe — towar średniej jakości handlowej:

	za 100 kg zł
pszenica	3100—3300
żyto	1650—1725
jęczmień przemiałowy	1550—1700
jęczmień browarowy	1850—1950
owies	1600—1700
mąka pszenna 80%	4500—4700
mąka pszenna 70%	5100—5300
mąka żytnia 90%	2100—2200
kasza jęczmienna 70%	2350—2450
otręby pszenne	1200—1300
otręby żytnie	1100—1200
otręby jęczmienne	1000—1100
groch Victoria	3100—3300
groch polny	2500—2700
wyka letnia	1800—2000
peluszka	1800—2000
siano prasowane nadnoteckie	500—550
siano luzem	325—375
słoma prasowana	240—280

Z frontu akcji przedwyborczej

We wtorek, dnia 14. bm. o godz. 16-ej z inicjatywy Komitetu Grodzkiego PPS, odbyło się zebranie przedwyborcze 200 pracowników zatrudnionych w wydawnictwie „Głosu Pomorza" i drukarni „Wiedza" nr. 7.

Zebranie zagaił przewodniczący Koła PPS red. Nowiński, po czym z ramienia Związków Zawodowych, przemówienie polityczno-społeczne wygłosił tow. Szulc. Z ramienia PPR przemawiał tow. Malinowski, imieniem PPS zaś tow. red. Weiss.

Wywody wszystkich prelegentów były na poziomie, przemawiające całkowicie do serca i uczucia słuchaczy, toteż mówcy nagrodzeni zostali hucznymi oklaskami.

Po wygłoszonych przemówieniach tow. Nowiński odczytał następującą rezolucję, którą wśród niemilknących braw jednogłośnie uchwalono:

„Pracownicy wydawnictwa „Głos Pomorza" i drukarni „Wiedza nr. 7" w Grudziądzu uchwalają na zebraniu przedwyborczym w dniu 14 stycznia 1947 r. następującą rezolucję:

Doceniając przełomowe znaczenie reform, dokonanych przez PKWN i Rząd Jedności Narodowej, w pierwszym zaś rzędzie przeprowadzenie reformy rolnej i unarodowienie podstawowych gałęzi przemysłu, w głębokiej trosce o niezmarnowanie dorobku pracy włożonej w akcję utrzymania i zagospodarowania Ziem Odzyskanych, postanawiają głosować manifestacyjnie na listę Bloku Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych Nr. 3 — oświadczając się całkowicie za kontynuacją rozpoczętej linii politycznej i społeczno-gospodarczej w Polsce".

Na zakończenie odśpiewano „Rotę" Konopnickiej.

Zebranie przedwyborcze w Mokrem

W dniu 11. bm. w Mokrem odbyło się zebranie przedwyborcze, na którym przemawiał referent wojskowy ppr. Szustowski z Grudziądza. Prelegent w referacie swym scharakteryzował obecną sytuację gospod. kraju i znaczeni zwycięstwa Bl. Demokratycz. dla Polski Kończąc, mówca podkreślił, że po raz pierwszy w historii narodu polskiego, żołnierz polski bierze udział w wyborach na równi z wszystkimi obywatelami.

Z ludzi zabrał głos kierownik miejscowej szkoły rolniczej ob. J. Nowakowski, który w krótkich słowach wezwał miejscowe społeczeństwo do zgodnej i zwartej postawy w głosowaniu.

Okrzykiem na cześć Rządu Jedności Narodowej, Wojska Polskiego i wspólnym odśpiewaniem „Roty" zakończono zebranie.

Uwaga Peperowcy!

Komitet Miejski i Powiatowy P. P. R. — Grudziądz przypomina, że w dniu 19 stycznia 1947 r. obowiązuje członków Partii mobilizacja od godz .6.00 — 20.00.

Każdy członek Partii jest zobowiązany oddać się do dyspozycji trójek partyjnych w miejscu swego zamieszkania (obwodzie) pod rygorem partyjnym.

Komitet Miejski i Powiatowy
Polskiej Partii Robotniczej
w Grudziądzu

Oświadczenie b. prezesa P. S. L. w Grudziądzu

Bracia Ludowcy!

Organizacja polityczna P. S. L. w naszym powiecie została przez władze rozwiązana. Dlatego proszę wszystkich ludowców z P. S. L. o zaprzestanie wszelkiej działalności politycznej i podporządkowanie się zarządzeniom władz.

Równocześnie nadmieniam, że po rozważeniu sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej naszego kraju uważam, że opozycja P. S. L. do partyj Bloku Demokratycznego żadnych korzyści narodowi nie przyniesie. Przeciwnie przyniesie ona szkodę, stratę wewnątrz kraju w postaci niepowetowanych ofiar i cierpień wynikłych wskutek wzajemnych walk, co powoduje dalsze osłabienie narodu, i tak już przemęczonego ostatnią wojną. Tymczasem z zewnątrz wyczekujemy niesłychanie dla nas ważnych decyzji w związku ze zbliżającymi się rokowaniami w sprawie niemieckich granic i ich potencjonału gospodarczego. I tu widzimy dążenia Anglosasów do odrestaurowania dawnych Niemiec kosztem Polski, co jest wielkim niebezpieczeństwem dla nas.

Dlatego należy nam zająć jednolite stanowisko, po linii politycznej Rządu i partyj Bloku Demokratycznego.

Antoni Musiał

* * *

Rezygnacja z kandydatury

Równocześnie, w związku z powyższym przedłożył nam prezes Musiał następujące pisemne oświadczenie:

Niniejszym wyrażam moją rezygnację jako kandydat na posła wysuniętego przez Polskie Stronnictwo Ludowe. w okręgu wyborczym Nr 27.

Antoni Musiał

Jeszcze w tym tygodniu otrzymamy przydziału tekstylne za III kwartał

Poruszona przez nas sprawa przydziałów tekstylnych za III kwartał 1946 r. dla mieszkańców m. Grudziądza — znalazła swój wyraz w formie szczegółowego wyjaśnienia przez Wydz. Aprow. Zarządu Miejskiego. Z przebiegu przedłożonej nam korespondencji jasno wynika, że odnośny urząd absolutnie nie ponosi winy, za powstałą zwłokę. Przeciwnie, czynił co tylko mógł, by towary jak najprędzej otrzymać i rozdzielić Wystarczy, jeśli powiemy, że w czasie od 12 grudnia 1946 do 13 stycznia 1947 — a więc w okresie zaledwie jednego miesiąca — interweniowano 9 razy pisemnie bądź osobiście w Urzędzie Wojewódzkim wzgl. Społem. Zasadniczy powód był ten, że Okręg „Społem" w Bydgoszczy nie przydzielił tut. Oddziałowi kompletu potrzebnego towaru, wobec czego do rozdziału nie można było przystąpić.

W chwili, gdy słowa te piszemy otrzymaliśmy telefoniczną wiadomość z Okręgu „Społem" w Bydgoszczy, że brakujące towary wysłane zostały samochodem dn. 15 bm. do Grudziądza i dn. 16 bm. tj. w dniu dzisiejszym czwartek tut. Oddział Społem rozprowadzi je pomiędzy poszczególne punkty rozdzielcze.

Opóźnienie nastąpiło na skutek remanentów w magazynach „Społem" które trwały do 10 bm.

W ten sposób interwencja nasza odniosła pożądany skutek i prawdopodobnie jeszcze w tym tygodniu przydziały materiałowe otrzymamy.

Dziś miał mieć diamentowe gody — wczoraj umarł

Małżonkowie Wendt w dniu dzisiejszym obchodzić mieli diamentowe gody swego małżeństwa.

Ponieważ wymienieni są pensjonariuszami Domu Starców, którego zarząd — rzecz jasna — nie dysponuje na ten cel specjalnymi funduszami, przyjęcie z okazji tak rzadkiej uroczystości urządziła dla wszystkich pensjonariuszy, jedna ze znanych działaczek społecznych i charytatywnych naszego miasta. Wszystko było przygotowane do uroczystości, gdy nagle, w dniu wczorajszym staruszek rozstał się z tym światem. Nie było mu dane doczekać tej — bądź co bądź — nad wyraz ważnej chwili życiowej.

Małżonka śp. Wendta — mimo że liczy ponad 90 lat — czuje się bardzo dobrze i trzyma się rzeźko, jednak śmiercią męża przejęła się bardzo i jak twierdzi, pójdzie rychło za nim.

Czy nie za drogo?

Uruchomienie ślizgawki publicznej w Grudziądzu powitała młodzież nasza szczerą radością. Niestety, radość ta nie trwała długo. Nie trwała dlatego, albowiem korzystać z tego przyjemnego i zdrowego sportu, nie jest jej dane. Bo iluż spośród rodziców, mieszkańców Grudziądza, może sobie pozwolić na to, by dawać dziecku codziennie 10.— złotych. Bo tyle wstęp na ślizgawkę kosztuje! Dobrze, jeżeli jeszcze jest jedno dziecko, ale jeśli jest dwoje — troje?

Uważamy więc, że opłata jest za wysoka i powinna ulec obniżce. Pięć złotych wystarczyło by w zupełności. Zwłaszcza, że poza wstępem opłacać trzeba jeszcze garderobę.

Przeszło 15.000 zł na Akcje Pomocy Zimowej

Niedzielna zbiórka uliczna na cele Akcji Pomocy Zimowej przyniosła 15.902 złote i 7 groszy. Zbiórkę zorganizowało biuro MKOS przy poparciu Powiatowej Rady Związków Zawodowych.

Uwzględniając nader niekorzystne warunki atmosferyczne, jak tęgi mróz i dokuczliwy wiatr, stwierdzić należy, iż świat pracy spisał się dobrze.

Dzielnym i wytrwałym zbiórkowiczom należy się serdeczne podziękowanie za trudy i spełnienie obywatelskiego obowiązku.

Rzeczy ciekawe

Skąd bierze ciepło „piec Europy"?

Na potężny pień prądu Zatokowego, najważniejszego wśród czynników, decydujących w klimatyczne, indywidualności Europy, składają się dwa jakby korzenie: prąd Florydzki, wypływający z zatoki Meksykańskiej przez cieśninę między Kubą a Florydą, oraz prąd Antylski, płynący bezpośrednio od równika wzdłuż łańcucha Antylli. Sądzono, że prąd Florydzki odznacza się większą szybkością, natomiast Antylski jest głównym dostarczycielem wody i ciepła dla „pieca Europy". Okazało się, że prąd Florydzki nie jest jednolitą „rzeką głębinową", lecz posiada wyraźne warstwowanie termiczne, zaś pod względem ilości wody i ciepła przewyższa dwukrotnie prąd Antylski. Ciepły prąd Zatokowy nie dopuszcza do wybrzeży północnej Europy lodów arktycznych. Gdy u nas szerokie rzeki zamarzają, na morzu przed norweskim przylądkiem północnym nie widać nawet kry lodowej. Miasto Oslo i Stokholm nie leżą dalej od bieguna północnego niż południowe krańce Grenlandii. Wszystko to świadczy o tym, w jakim stopniu prąd Zatokowy łagodzi klimat europejski.

Środek na robaki u koni

Oto wypróbowany środek na robaki u koni: miesza się 1 kg soli glauberskiej, 0.6 kg sody, 0,4 kg jagód jałowcowych tłuczonych. Z mieszanki tej daje się przez tydzień, przy każdym odpasie, po łyżce stołowej. — Przez następny tydzień przestaje się ją zadawać, a w drugim powtarza się jeszcze raz.

Wiadomo, że marchew pastewna działa również doskonale przeciwko robakom.

Spółdzielczość w minionym roku

Świetne zapowiedzi na rok bieżący

Umocnienie demokratycznych form nowej Polski pozwoliło w roku 1946 na dalszy rozwój spółdzielczości.

Różne przyczyniły się do tego momenty. Zwolnienie spółdzielczości od zadań narzuconych jej przez potrzeby życia (akcja świadczeń) oraz wzmożenie produkcji przemysłowej i rzucenie jej na wieś w akcji „Przemysł dla wsi" były ważnymi w tym kierunku czynnikami.

Dla wyraźniejszego zobrazowania rezultatów pracy spółdzielczości należy przypomnieć sobie jej stan z roku 1938

Istniały wówczas cztery zrzeszenia spółdzielcze, skupiające 8.500 spółdzielni o 5.039 sklepach i 2.400 członkach, z czego 72% przypadło na rolników, 10% na pracowników umysłowych, 9% na robotników, resztę zaś stanowili rzemieślnicy i przedstawiciele wolnych zawodów.

Obrót towarowy w ciągu roku wyniósł 618 milionów złotych w spółdzielniach i 243 miliony złotych w centralach gospodarczych. Na terenie ruchu zatrudnionych było 22.618 pracowników.

W roku 1945 zapoczątkowane zostało zjednoczenie ruchu. Z organizacji centralnych istniało „Społem" Związek Rew. Spółdzielni RP i nowo utworzony Związek Samopomocy Chłopskiej. Liczba spółdzielni osiągnęła cyfrę 8.252. Obroty wyniosły 15.231 milionów złotych, z czego na „Społem" przypadło 6 miliardów, co równa się około 800 milionów złotych przedwojennych. Liczba członków przekroczyła cyfrę 2 milionów.

Rok 1946 przyniósł dalsze zjednoczenie centrali spółdzielczych, co wyraziło się głównie przez układ zawarty między „Społem" a Zw. Sam. Chł. Od tej chwili spółdzielczość płynie już jednolitym nurtem. W stosunku do roku 1945 obrót wzrósł dziesięciokrotnie, co spółdzielczość polską uplasowało *na trzecim miejscu na świecie* (po ZSRR i Wielkiej Brytanii). Liczba czynnych spółdzielni dosięgnęła cyfry 11.000, rozporządzających 13.000 sklepów i 3 milionami członków. W dyspozycji ruchu znalazło się 2.700 zakładów wytwórczych.

Powyższymy sukcesami wykazać się może spółdzielczość na Ziemiach Odzyskanych.

W dniu 1. 1. 46 roku było tam czynnych 652 spółdzielnie, podczas kiedy obecnie liczba ich przekroczyła już 1.000, w tym najwięcej spółdzielni handlowych i Samopomocy Chłopskiej. Obroty tych placówek w ciągu pierwszych trzech kwartałów roku ubiegłego wyniosły około 6 miliardów złotych. Cyfry te, będące najwymowniejszym dokumentem pracy świadczą, że spółdzielczość Ziem Odzyskanych wyszła już z okresu organizacyjnego, stając się poważnym czynnikiem w życiu gospodarczym tych ziem.

Ruch spółdzielczy, będący jednym z ośrodków dyspozycyjnych gospodarki planowej, przewiduje na rok 1947 podniesienie produkcji spółdzielczej — do wartości 900 milionów złotych przedwojennych, powiększenie liczby sklepów — do 18.400, a nadto uruchomienie dwóch wielkich domów towarowych i przejęcie dalszych gałęzi przemysłu spożywczego.

W związku z tym konieczny będzie znaczny wzrost liczby zatrudnionych, uruchomienie dalszych kredytów inwestycyjnych i jak najszerzej pojęte szkolenie nowych spółdzielców.

Tadeusz Stein

Młodzież w akcji wyborczej

Toruń. Studenci Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu spontanicznie zorganizowali ogólnoakademicki komitet wyborczy, który przeprowadza na terenie uczelni szeroką akcję propagandową za Blokiem Demokratycznym. W skład komitetu weszli przedstawiciele wszystkich organizacyj ideowo-wychowawczych, jak również znani na terenie akademickim działacze nie należący do żadnych organizacji. (PAP)

Gdzie głosujemy!

Wobec licznych zapytań ze strony czytelników gdzie głosujemy w Grudziądzu w dniu 19 stycznia rb., podajemy raz jeszcze lokale wyborcze poszczególnych obwodów.

OBWÓD NR 52

Lokal urzędowania i głosowania: Szkoła Powszechna, przy ul. Paderewskiego.

Obwód ten obejmuje ulice: Paderewskiego, Poniatowskiego, Nowowiejską, Kopernika, Głowackiego, Górna, Cmentarna, Krzyżowa, Tylna, Sowińskiego, Karabinierów, Zamojskiego, Św. Jana, Kołłątaja, Leśna, Żeligowskiego, Sambora, Zygmunta III, Mieszka I, Jagiełły, Szopena, Krótka, Legionów od nr 51 do końca.

OBWÓD NR 53

Lokal urzędowania i głosowania: Tivoli.

Obwód ten obejmuje ulice: Legionów nr 1 — 50, Słowackiego, Sobieskiego, Kilińskiego, Prowiantowa, Pułaskiego, Forteczna, Bema.

OBWÓD NR 54

Lokal urzędowania i głosowania: Szkoła Powszechna przy ulicy Fortecznej.

Obwód ten obejmuje ulice: Nadgórna, Kościuszki, Saperów, Fijewska, Jagiellończyka, Grunwaldzka.

OBWÓD NR 55

Lokal urzędowania i głosowania: Sierociniec przy ulicy Mikołaja z Ryńska.

Obwód ten obejmuje ulice: Budkiewicza, Szpitalna, Piłsudskiego, Mikołaja z Ryńska, Stachewicza, Kujota, Dąbrowskiego, Kochanowskiego, Działyńskich, Maj. Kuntersztyn, plac Kąpielowy, Mirosławskiego, Derdowskiego, Kolonia Tuszewo, Władysława IV, Langiewicza, Powstańców, Skwarczyńskiego, Bandurskiego, Lisa-Kuli, Traugutta, Łyskowskiego, Emilii Plater, Skonupki, Bolesława Chrobrego oraz ulice przyległe do ulicy Piłsudskiego.

OBWÓD NR 56

Lokal urzędowania i głosowania: Ratusz.

Obwód ten obejmuje ulice: Klasztorna, Szewska, Szkolna, Pańska, Al. Król. Jadwigi, Wybickiego, Kościelna, Rynek, Długa, Małogrobłowa, Stara, Starorynkowa, plac Kąpielowy przy ulicy Groblowej, Zamkowa, Śpichrzowa z ulicami do niej przyległymi, Wąska, Solna, Podgórna.

OBWÓD NR 57

Lokal urzędowania i głosowania: Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego III.

Obwód ten obejmuje ulice: Curie-Skłodowskiej, Młyńska, Małomłyńska, Książęca, Sienkiewicza, Pierackiego, Mickiewicza, Murowa, Ogrodowa, Groblowa.

OBWÓD NR 58

Lokal urzędowania i głosowania: Szkoła Powszechna przy ulicy Brackiej.

Obwód ten obejmuje ulice: Bracka, Rybacka, Portowa, Plac 23 Stycznia, Toruńska, Kwiatowa, 3 Maja.

OBWÓD NR 59

Lokal urzędowania i głosowania: Liceum Mechaniczne przy ulicy Hallera.

Obwód ten obejmuje ulice: Fabryczna, Focha, Hallera, Dworcowa, Wilsona, Staszica, Batorego, Moniuszki, Droga Łąkowa, Cegielniana, Lotnicza, Osiedle III, Cmentarz kat. i ewangel., Al. Żwirki, Al. Wigury, Parkowa, Wiktoriusa, Narutowicza, Herzfelda, Matejki, Rejtana.

OBWÓD NR 60

Lokal urzędowania i głosowania: Szkoła Powszechna im. Król. Jadwigi przy ul. Narutowicza.

Obwód ten obejmuje ulice: Chełmińska, Brzeźna, Laskowicka, Wiślana, Kępowa, Kalinkowa.

OBWÓD NR 61

Lokal urzędowania i głosowania Sierociniec przy ulicy Bydgoskiej.

Obwód ten obejmuje ulice: Bydgoska, Czerwonodworna, Św. Wojciecha, Konarskiego, Osiedle Chełmińskie, Ogródki Działkowe Ventzkiego, majętn. Strzemięcin, Osiedle za działkami Ventzkiego, Czerwony Dwór, Miłoleśna, Myśliwska, Libelta.

Komitet Obywatelski Kobiet

zwołuje na piątek 17 bm. godz. 18

Wiec Przedwyborczy Kobiet

do „Domu Żołnierza" przy ulicy Prowiantowej. Uprasza się o jak najliczniejsze przybycie.

Bakterie na pieniądzach papierowych

Bakterie, widzialne tylko pod mikroskopem istoty żywe, przynależne do świata roślinnego, odznaczają się niezwykłym rozpowszechnieniem. Pełno ich w powietrzu, wodzie, w wyższych warstwach gleby, na wszelkich przedmiotach zwłaszcza codziennego użytku, we wnętrzu i na powierzchni ciał zwierząt i ludzi Badanie będących w obiegu banknotów papierowych wykazało, że na jednym banknocie może się znajdować do 143 tysięcy bakteryj Bliższe określenie jakości papieru okazało, że ilość bakteryj nie zależy od stopnia zużycia banknotu, ale pozostaje w związku z rodzajem jego powierzchni. Banknoty z papieru szorstkiego ułatwiają przyczepianie się bakteryj, stąd na nich występują bakterie w większej ilości niż na banknotach gładkich. Przy tym mogą te drobnoustroje przez krótszy albo dłuższy przeciąg czasu pozostawać żywymi. Zarazek błonicy żyje na banknotach od 2—5½ dnia, zarazek duru brusznego od 11—96 dni Banknoty papierowe zatem, jako ułatwiające przenoszenie zarazków chorobotwórczych w stanie żywym, uważać można na mało higieniczny środek obiegowy. W codziennym stykaniu się z nimi przestrzegać trzeba skrupulatnie zasad higieny.

ZE SPORTU

AZS WARSZAWA MISTRZEM POLSKI W SIATKÓWCE PAŃ.

W Sopocie zakończony został tegoroczny turniej siatkówki pań, który odbył się bez udziału zeszłorocznego mistrza Polski Warty poznańskiej. Po trzydniowych rozgrywkach wysunął się na czoło AZS warszawski, który pokonał Wisłę krakowską 2:1 (15:9, 14:16 i 16:14). Trzecie miejsce zajął „Pomorzanin" toruński, który zwyciężył Lublinankę 2:1 (15:12, 12:15 i 15:2). Ze względu na to, że Pomorzanin został ostatnio pokonany przez Grudziądzki Klub Sportowy, zaliczyć można grudziądzanki do czołowych zespołów Polski.

PRZYDZIAŁY DLA SPORTOWCÓW.

Doceniając znaczenie i szeroki zakres działalności pedagogiczno-sportowego Państwowego Instutu Wychow. Fizycz. i Przysposobienia Wojskowego — Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przydzieliło na potrzeby Instytutu cały posiadany zapas koszulek gimnastycznych z dostaw UNRRA w ilości 35.250 sztuk koszulek męskich i 33.398 sztuk chłopięcych.

Przydział ten będzie rozprowadzony przez Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, między organizacje młodzieżowe.

Nowe zasady rejestracji radio-abonentów

Od dnia 1 stycznia 1947 r., na terenie całego kraju wszyscy nowi abonenci, celem zarejestrowania swoich nowo-nabytych odbiorników, winni zgłosić się do najbliższego urzędu pocztowego.

Abonenci zerejestrowani w Polskim Radio przed 1 stycznia 1947 r., zamieszkujący na terenie miasta Warszawy, otrzymają w ciągu miesiąca stycznia druki „zgłoszenia o wydanie zezwolenia radiofonicznego", z którymi po wypełnieniu, winni zgłosić się do najbliższego urzędu pocztowego, celem otrzymania zezwolenia radiofonicznego.

Abonenci zarejestrowani w Polskim Radio przed 1 stycznia 1947 r., zamieszkujący na terenie Dyrekcji Warszawskiej poza Warszawą winni w miesiącu styczniu zgłosić się do miejscowego radiowęzła, za pośrednictwem którego, po wypełnieniu „zgłoszenia" i opłaceniu abonamentu otrzymają zezwolenia radiofoniczne

Inkaso opłat abonentów zarejestrowanych w Polskim Radio przed 1 stycznia 1947 r., poza Dyrekcją Warszawską i Warszawą, prowadzić będą nadal wyłącznie radiowęzły oraz placówki Polskiego Radia, aż do czasu wydania nowych, specjalnych zarządzeń przez Biuro Radiofoniczne Polskiego Radia w porozumieniu z Ministerstwem Poczt i Telegrafów.

Program

Rozgłośni Warszawskiej

PIĄTEK, 17. 1. 47

W związku z drugą rocznicą wyzwolenia Warszawy zastrzegamy ew. zmiany w programie.

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimn. poranna. 6.30 Muzyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadom. poranne oraz przegląd prasy stołecznej. 7:35 Progr. na dzień bież. 7.40 Muzyka. 8.30 Inform. ogólnopolsk. 8.40 Skrzynka PCK. 8.50 Audycja szkolna. 9.35 — 11.57 Przerwa.

12.00 Sygnał czasu. 12.05 Aud. dla świetl. rob. 12.35 Muzyka kameralna. 12.55 10 minut poezji „W rocznicę oswobodzenia Warszawy". 13.05 Muzyka obiadowa. 14.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 „Bajka o żołnierzu". 15.25 Przy głośniku. 15.30 Aud. dla chor. 15.40 Dawne i współczesne pieśni włoskie. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Utwory Juliusza Zarębskiego. 16.55 Aud. dla młodzieży. 17.05 „U naszych przyjaciół. 17.20 Syrena przed mikrofonem. 17.50 Koncert muzyki lekkiej. 19.00 Aud. słow.-muz. „Manuet — taniec Rokoka". 19.25 Koncert symf. 21.45 Radiowy Uniwersytet Ludowy. 22.00 „Dzień" opow. Stanisława Zembickiego. 22.25 Aud. rozrywkowa. 22.50 Montaż poetycki pt. „Warszawa" w opr. Romana Sadowskiego. 23.10 Ost. wiad. dziennika. 23.30 Muzyka taneczna. 23.55 Streszcz. ost. wiad. dziennika. 24.01 Hymn.

Z ruchu wydawniczego

PRZEGLĄD SOCJALISTYCZNY

Już się ukazał nowy numer „Przeglądu Socjalistycznego" Nr 1 (15-styczeń 1947 r.) o następującej treści: Program Wyborczy Bloku Stronnictw Demokratycznych: J. Topiński — O nowy program naszej partii, A. Pokorski — Odrębność polskiej rewolucji ustrojowej, T. Dietrich — Gospodarka wielosektorowa, R. Jabłonowski — Czy słuszny jest podział na pracowników fizycznych i umysłowych. A. Fidler Imperium Americanum, T. Wojenski — Realizacja reformy szkolnej, K. Czachowski — Literatura w oswobodzonej Polsce.

Kartki z historii socjalizmu: J. Durko — Proces dwudziestu dziewięciu.

Na horyzoncie: W Polsce — w ZSRR — w Europie — Za morzami

Idee — Myśli — Zagadnienia: St. Kowalewski — O sądownictwo administracyjne w Polsce, I. Epsztejn — W sprawie organizacji badań nad zagadnieniami pracy, K. Piotrowska — Postulat prawidłowego wyżywienia, J. Zieliński — Sytuacja Polaków we Francji na tle francuskich zagadnień ludnościowych, K. Winkler — Kolektywny ludowy mecenat sztuki. Z. Hryniewicz — Ustawodawstwo biblioteczne.

Z życia partii — Notatnik referenta — Książki i wydawnictwa nadesłane.

KUPUJĘ wanilinę, kwasek winny i cytrynowy, esencje i olejki eteryczne. J. Jasiński, Wytwórnia artykułów spożywczych, Grudziądz ul. Piłsudskiego 99, tel. 1558

SAMODZIELNA gosposia najchętniej samotna, potrzebna. Zgł. Kozicki, Stara 15

MISTRZ MŁYNARSKI 28 lat praktyki, przyjmie posadę, najchętniej w większym młynie. Zgł. pod nr 453 do „Gł. Pom."

SPRZEDAM akordion 120 bas. Wiad. w Adm. „Gł. Pom." pod nr 454

STARSZA pomoc domowa natychmiast potrzebna, Stefania Domarus, Grudziądz, Toruńska 8

Redaguje Kolegium — Sekretariat czynny od godz. 8 — 16-tej. — Redaktor nacz. przyjmuje od godz. 11 — 12.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 10.— zł. dla poszukujących pracy i rodzin 5.— zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykłe za tekstem 15.— zł. za 1 mm jednołamowy (szerokość łamu 45 mm) W tekście 30 zł. za 1 mm jednołamowy (szerokość łamu 68 mm) Komunikaty organizacyj zawodowych i społecznych (w tekście) 5.— zł za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjmuje się odpowiedzialności. Abonament miesięczny 50 zł

Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane a nie zamów. nie będą honorowane.